

Duško Bogdanović
MEDIJSKA HIGIJENA

Urednik
Zoran Kolundžija

Duško Bogdanović

MEDIJSKA HIGIJENA

PROMETEJ
Novi Sad

2013

Dobra godina

U zamračenoj sobi – dok se mašina za rashlađivanje tuče sa spoljašnjih četrdesetak stepeni na suncu, koliko je već ujutro bilo ovih dana u mom gradu – pokušavam da se koncentrišem na neki tekst, kad li iz televizora, sasvim neočekivano, budući da je bio „rimoutovan” na kanal *VH1*, krene da zaurlava zurla (valjda to, jer kog Bregovića ništa nikada nije pouzdano) poznati, a meni vrlo, vrlo davno nečuveni uvod u pesmu „Lipe cvatu” jugoslovenskog benda „Bijelo Dugme”.

E, ovaj spot ne smem da propustim: u nekoj bosanskoj pripizdini, ispred zgrade, recimo, m(j)esne zajednice u čijem je prizemlju, najčešće bila i varijanta nekakvog doma kulture, ali – obavezno! – i birtija „stop-non” radnog vremena, stiže crveni kamion („sive boje”) pun praznih gajbica, iz kojeg, u debelim, krznom ispunjenih jakni, umotani – šatro šmekerski – u šalove, sa šoferskim kapama, izlaze Tifa i Redžić. U kafančugi sveopšti dernek. Konobar Ipe služi raju koja uživa u pesmi dvojice na bini. Jedan sa tamburom (?) u rukama, drugi sa dobošem, među nogama.

Tifa počinje... Strašan glas. Za sva vremena! Najbolji „Dugmetov” pevač? Hm, a Bebek? Šta ćemo sa Alenom? (Pele, Maradona ili Mesi? Večita trilema...)

Brega u crnom dugačkom kaputu u društvu sa brkatim i neverovatno izbornim jaranom, (da je bila samo još jedna bora, to lice bi se, valjda, samo od sebe raspuknulo) po svom običaju, šmira do

negledanja. Gazi, kao ganut pesmom, svoj smešni šeširić, oivičen ružičastom (!?) trakom. Da, da, bio i ostao đilkoš...

Počinje i ples. Jaranica skida maramu i vrti je onako „šotevski”. Jedan „ubiven” od cuge, zagrljen sa flašom spava, ostali razvaljuju.

Uskoro će, sudeći po natpisu na ivici bine i „Sretna Nova Godina”. Ili je već bila? Spot se završava snimkom mesta radnje, ali sa ulice, kojom nehajno prolazi Ristovski...

Na televizijskom ekranu, kako narečena stanice ponekad čini, pitanje za gledaoce: pogodite godinu? Odnosi se na proizvodnju spota, naravski. Znao sam odgovor: 1984.

Šta god od nje očekivao Orvel, surovo je opisavši u istoimenom bestseleru, beše to, tvrdim, dobra godina. Sećate li je se? Po čemu? Šta vam je prva asocijacija na istu?

Vrhunac je, dabome, bila – *Olimpijada*. Zimska, pa još sarajevska. Dan pre svečanog otvaranja nije bilo snega ni za poštenu grudvu. A onda je grunulo, kao nikada ranije. Snega toliko, da je iz svih krajeva zemlje krenula pomoć u mehanizaciji za raščišćavanje. Posle se godinama po belom svetu pričalo o fenomenalnoj organizaciji. Sve je štimalo besprekorno. (A, da: u nekoj mahalskoj prčvarnici su Kirku Glasu, jednom iz plejade tih dana u Sarajevu prisutnih svetskih njuški, naplatili više za „deset-upola-s-lukom” nego što bi glumačka legenda platila za lobstera u pariskom „Maksimu”. Jebati ga, desilo se...)

Cela Jugoslaija je, s neskirvenim ponosom, bila – Sarajevo. Svaki je kamion – boja nije bitna – na šajbni, obavezno, imao zalepljen poster. Ili Tito, ili Brena, ili Vučko. Najčešće, kombinacija tog trojstva. Poslednja godina Velikih zvezda...

Da se vratim opisanom spotu. Metafora! Igrani junaci su, uz sva čuda i pokore, velike i male poroke, u tim svojim životima, bili – svako na svoj način – nekako, srećni i zadovoljni. Veseli. Makar nam se – više ili manje – tako onda činilo. 1984!

Nesreća se – teška i krvava, nevidljiva i nenajavljena – već valjala iza bosanskih brda. Stigla je, nekako baš u tim „olimpijskim” dani-ma, osam godina docnije...

Gomila i osmeh za Evropu

Ima ljudi, naših sadržavljana, koji se nisu odveć potresali oko događanja tokom ovih vidovdanskih dana, a naročito, noći. Ti i takvi su daleko od gomile, opasno zabrinute zbog toga, recimo, da li će nam i kada, evropske bandigazde odrediti datum koji bi mogao biti početak – ako sve u međuvremenu bude pod konac, a pod uslovom da ne bude (ne)očekivanih pizdarluka, naravski, sa naše strane – ozbiljnijeg zavirivanja u evropsku avliju. Čisto da vidimo kako je tamo em lepo, em krasno. (Zdravo mi to liči na onu preispoljnu škrticu i budaletinu koji decu za rođendan vodi da kroz izlog poslastičarnice gledaju kako tuđi klinici uživaju u krempitama, šampitama i drugim đakonijama...)

Ti i takvi među nama, nisu se preterano „uzbuđavali” ni oko toga da li će i kada, a zbog neopevane bruke i sramote usled poništenja male mature, ministar prosvete i nauke biti oteran onom, u narodu znanom motkom, sa usput, – dodao bih ja – višegodišnjom zabranom prilaska bilo kojoj prosvetnoj ili naučnoj ustanovi. (Uključujući i novinarske šantiškolicе koje organizuju i vode neke ovdašnje, takozvane televizijske zvezde i vedete...)

Ti i takvi, posebno Novosađani među njima, mrtvi poput penzionerskih „skakavaca” a hladni, poput, opet, penzionerskih „rukavaca” – da upotrebim figuru braće Vranešević, mojih dragih ispispnika – prihvatili su vest da je službeni automobil direktora jednog novosadskog javnog preduzeća, uredno – u sred radnog vremena – parkiran ispred samostalne ugostiteljske radnje, rasturen bombom. (Jer, sve ono što je pratilo biranje i svi oni koji su učestvovali u konstituisanju takozvane gradske vlasti, a posebno ono što se s tim u vezi događalo u minulih desetak meseci, kod ponosnih i poštenih Novosađana, ništa sem dubokog prezira ne može izazvati.)

Jesu li ti i takvi među nama žešći fatalisti, uvereni da je sve oko nas obavezna datost u kojoj mi samo, više ili manje, sudelujemo, a svi podjednako tek svedočimo, ili su oni, zapravo, suri realisti, sve-

sni činjenice da se važne odluke, od kada je sveta i veka, donose daleko od gomile? Bila ona razuzdana, ili ne.

Ne bih znao odgovor. Stvar je, kazao bih, optike i ugla posmatranja. I jedno i drugo tumačenje pije vode. Jesu li, evo još jedne dileme, ti i takvi, srećniji i bezbrižniji od onih zajapurenih, punih žuči i jeda, navek spremnih da u svemu i svakom zlu koje nas snađe, idenitifikuje zaveru i zaverenike lokalnog ili belosvetskog porekla? (Umesto da uzroke pronalaze u svakodnevnom našem javašluku, neznanju, nesposobnosti, bahatosti i bezobrazluku pojedinaca i grupa, ali i u kriminalu većih ili manjih razmera.)

Ja sam, hajde da budem iskren, sva tri navedena razloga za veliku brigu i nerviranje – a tako i toliko prisutna u medijima minulih dana – podredio našim košarkašicama i njihovim igrama na kontinentalnom šampionatu u Francuskoj.

I šta sam video? Lepotu i talenat, umešnost i borbenost, mudro rukovođenje i snažno motivisanje u nastojanju da se zadati cilj dosegne. Biti među četiri najbolje nacionalne selekcije u Evropi! (Akcentat je na poslednjoj reči.)

Sve to uz osmeh kao simbol i uz radost, kao način da se zadatak valjano obavi.

Rado pripadam onoj gomili koja se divi i podržava takva nastojanja.

U društvu sa najboljim drugom

Leto je godišnje doba u kojem se sa intenzivnog konzumiranja „hladnih” medija, preorijentišem na „topla”. Sa televizije, na knjige, da budem jasniji. Te se tako prepustim plovitbi po beskrajnim, i još neotkrivenim prostranstvima „Gutembergove galaksije”, kako je Maršal Makluan naslovio jedno od svojih kapitalnih dela. Ovaj je Kanađanin – orijaški guru i obožavani tumač biti i moći

masovnih komunikacija – sredinom minulog veka podelio medije, u zavisnosti od toga koliko zaokupljaju konzumentova čula, na toplu i hladnu. Knjige i novine su epitomi za prvu, film i televizija za drugu kvalifikaciju.

Dakle, što je temperatura nesnošljivije visoka, meni više prija dodatno „zagrevanje” sa zanimljivom knjigom. Televizijom se „hladim” onoliko koliko elementarno informisanje zahteva. Plus, strogo preporučene, a još neodgledane svetske serije – i to u komadu! – koje mi na diskove „isprže” moji prijatelji Cile i Bole. (Ali, to je već sasvim drugi, plemenitiji ugođaj, i ne svrstavam ga u one klasične televizijske.)

Knjiga je, uostalom – kako su nas davno poučavale učiteljice, nekako baš u Makluanovo vreme – naš najbolji drug. Posle onih, kao obaveznih, „mast rid”, (koje me, iz raznih razloga, najčešće razočaraju) na red stignu pripadnici omiljenog mi roda ili žanra – (auto) biografski rukopisi. Ta autentična svedočanstva ljudi do čijih dela, ali i sudbina veoma držim, pomažu mi da još bolje spoznam i rastumačim sopstveno bitisanje. Govorim o kontekstu. Sve više sam, naime, uveren da su naši životi, i sve ono što ih čini lepim ili ružnim, posledica – konteksta. Okvira, u kojem sve dobija pravi smisao ili značaj.

Za ljubitelje takve literature slede preporuke, krajnje subjektivne, dabome: prvo, dvotomni životni „retrovizor” glumačke legende Bekima Fehmijua. Čudesno!

Ako vas zanima šta se dešava(lo) u svetu rokenrola, ali surovo realno do razgolićenosti, bez anestezije, sa puno rezova na živo, eto isповesti Kita Ričardsa („Roling Stouns”), Erika Kleptona („Jardbrds”), „Krim”, „Blajnd Fejt”...) i Miše Aleksića („Riblja Čorba”)

Sport? „Open”, iznenađujuće uzbudljiv životopis Andrea Agasija, jednog od najvećih tenisera svih vremena, ali i čoveka čiji bi neki potezi i odluke, zbog potpune neočekivanosti, mogli da budu inspiracija za odlične filmove. Knjiga, koliko znam, u nas nije prevedena. Šteta!

Kada sam u prilici da biram, sportske priče i njihovi pripovedači su moj prioritet. Možda i zato što njih, generalno gledajući, a kod nas posebno, najmanje ima. Stoga od srca preporučujem knjige mojih višedecenskijh prijatelja i kolega. I, sugrađana, naravski.

Mislím na Vladu Todorovića i njegovu zbirku sećanja na Karčiku Seleša, neobično nadarenog čoveka koji je uz ostale svoje talente imao i onaj da u sićušnoj devojčici od svoje ćerke Monike prepozna buduću, pa, po mnogima, najbolju svetsku teniserku.

Mislím, takođe, na Mišu Gavrilovića i njegovu izvanrednu monografiju o Vujadinu Boškovu, najvećem igračko-trenerskom imenu koje je fudbal u nas iznedrio. Svaka čast, drugari!

I za kraj, makar nije (auto)biografska knjiga, predlažem kolaž kolumni Gorčina Stojanovića, poznatog reditelja, scenografa... ne, napisaću sa razlogom i ponosom – mog kolege, jednog od najboljih stilista koji su o fudbalu ovde ikada pisali.

Baš kako i glasi naslov knjige „Pasivni ofsajd”, što će kazati „dovoljeno u zabranjenom” Gorčinova razmišljanja su podsticajna, čak kada se sa njima – kao recimo ja, ponekad, ali zato duboko – ne slažete. Obožavam da se zbog fudbala (u sebi) prepirem sa Gorčinom, a da on to i ne zna... Oba palca gore!

Samolepljive sličice

U poslednjem je „Utisku nedelje”(B92) Zoran Živković, bivši premijer i od nedavno lider Nove Stranke, ocenjujući prvu godinu Vučićeve vlade, uz sve ostalo vrlo loše, rekao da su mediji u gorem stanju nego li odvratnih devedesetih godina, minulog veka. Na to ga je domaćica u studiju Olja Bećković, ukorila konstatacijom da on tu ocenu, ipak, saopštava u televizijskoj emisiji, što će reći, je l' da...

Živković se dopunio ogradom „uz časne izuzetke”, na šta se samozadovoljno referisao drugi gost, kolega Cvijetin Milivojević, obznanom da on piše baš „za dva izuzetka”. (*Danas* u redu, a, koji je drugi, pitam ja?)

Kad pogledaš naivno, svi su, onako „pašićevski”, bili u pravu. U Srbiji se danas, odista, sve može reći, pa gotovo i svuda. Pitanje je, međutim, ko je i koliko puta u prilici da kaže to što misli, a ko baš i nije. U istim medijima, naročito!

U tom smislu, neki su – naročito poneki! – onako, orvelovski mnooogo jednaki.

Konkretno, medijski gospodar Vučić – uz pratnju premijera Dačića i ministra Dinkića, ali na pristojnom, za prvog čoveka režima, neugrožavajućem odstojanju – nastavlja nesmanjenom žestinom da ganja, pre godinu dana započetu akciju – koju sam, još onomad, samovoljno i svojevolumino naslovio kao – „Ni jedan dan van medija!”

Uočljivo je da sva trojica te medijske obaveze, punog srca i radosne duše, obavljaju svojeručno, ali i svojeglavo. Makar sam siguran da je bar pedesetak ljudi (in)direktno, po raznim institucionalnim nivoima (Vlada, ministarstva, Parlament, stranke...), zaduženo za njihove kontakte sa javnošću i novinarima, ova šampionska trojka, međutim, voli da se drži onog Sinatrinog puta. Njihov tavan, njihove lotre, mogu kako hoće, komentarisali bi u ravnom Banatu...

Kako god, rezultati su fascinantni. Svaki iole važan događaj (ako to nije, mediji ga takvim učine), povod je za okupljanje eskadrona žurnalista koji imaju priliku da pitaju spomenutu trojicu šta god zamisle. Ovih dana, recimo, od implementacije Briselskog sporazuma, početka pregovora sa Evropom, do rekonstrukcije Vlade, ili nešto o reformi ekonomije... Naravski, nađe se navek prostor i za koju rečenicu posvećenu osnovnom povodu za dolazak cenjenih gostiju na određenu lokaciji. Uostalom, ko pita za povod. Bitna su pitanja, još su važniji odgovori. Ako bi se nekim slučajem dogodilo da na unapred pripremljen odgovor ne stigne novinarsko pitanje, tada se

primenjuje zlatno (Vučićevo?) pravilo kroz floskulu – „ako me pitate...” – i zamišljeno biva plasirano.

Potom na red dolaze urednici, oni iz – svakim danom sve veće gomile – neskrivenih obožavalaca lika i dela, pre svih Vučića, a onda proporcijalno, i Dačića i Dinkića. (Sveci i tropari, znate taj odnos, zar ne?)

Budući da je, je l' da, reč o važnim odgovorima još važnijih zvaničnika, isti se smeštaju na tri ili čak četiri mesta u informativnim emisijama, dok u štampanim medijima dobijaju komadeške prostora. Sa prigodnim fotografijama aktera. Svakodnevno stoga, evo veće cela godina tome, ogromna većina domaćih novina, slični albumima sa samolepljivim sličicama. Sa samo tri lika doduše, ali u bezbroj poza. Ostali? Retko, ali zato neredovno.

O tome je, po mom sudu, reč. Očekivao sam ih – tih i takih reči – više i češće makar u „Utisku”.

Moj problem, očito...

Usud jednog trga

Ko nije bio u prilici da pogleda (u selekciji prošlogodišnjeg *Festa* recimo, ili na nekoj internetskoj ponudi) nagradom *Emi* zasluženom ovenčani, američki dokumentarac „Trg Tahrir”, preporučujem mu toplo da ovo nesvakidašnje ostvarenje potraži u ponudnim repriznim terminima na kanalu *HBO*, inače matičnoj produkcijскоj kući.

Jon Alpert i Metju O'Nil kamerom su ovekovečili 18 dana i noći krvavih – sa premnogo žrtava, čak 846 poginulih! – događanja, tokom januara i februara 2011, na najpoznatijem kairskom trgu, sinonimu za svenarodni bunt, u kojem je srušena tridesetogodišnja vladavina egipatskog predsednika Hosnija Mubaraka.

Pomenuti autorski dvojac, ovo ću posebno da naglasim, nije poput mnogih im kolega, upao u zamku preteranog teoretisanja ili opterećujućeg zalaženja duboko u istorijske i socijalne kontekste, lišavajući se – u filmu, makar – ličnih utisaka i didaskaličnih tumačenja, već je poput iskusnih televizijskih reportera, dozvolio kameri da nepristrasno svedoči. Ali se zato, vrlo inteligentno, odlučio da u krucijalnim trenucima filma, plasira detalje koji ubitačno precizno omeđuju prostor i vreme.

Film se otvara snimcima sa mobilnih telefona koji su, očito zabave radi, sačinili čuvari i istražitelji u Mubarakovim zatvorima, a na kojima se vide stravične bestijalnosti prema zatvorenicima, da bi, koji sekund docnije, odjeknuo podatak da 40 odsto od devedesetomilionske egipatske populacije, za svoje dnevne potrebe ima manje od dva dolara! Ili, kada kažete da je jedan čovek vladao zemljom koja se prostire na dva kontinenta pune tri decenije, to jeste činjenica koja tera na razmišljanje, ali ako je obogatite ilustracijama njegovih susreta sa čak pet američkih predsednika, sve dobija dimenziju više. Budući da je zbog tada postojećeg zakona, bilo zabranjeno javno okupljanje više od pet osoba (sem na fudbalskim utakmicama!) organizatori prvog protesta na trgu Tahrir su se za pozive na demonstracije protiv Mubarakovog režima, poslužili elektronskim društvenim mrežama, a autori filma su to ilustrovali sa samo dva snimka pozivara: jednog kairskog japija i zabrađene mlade devojkice. Jasno je onda zašto su se – uz žestoko opiranje režima, i svakodnevne žrtve – iz sata u sat, sve masovnije i masovnije, okupljali pripadnici svih godišta, raznih socijalnih grupa, pola i verskih nazora...

Do punog miliona, tako! Dok se diktator nije povukao. A onda su emocije eksplodirale do sveopšte euforije. Kolektivne histerije, zapravo.

Na ovom mestu je prilika da napomenem da film ima i podnaslov: „18 dana nedovršene revolucije”. Kakav predosećaj autora za neposrednu egipatsku budućnost!

Naime, u poslednjim kadrovima jedan od demonstiranata kaže u kameru da je veliki posao završen, ali ako bude potrebno, svi će se ponovo vratiti.

Nije ni slutio, verovatno, koliko je bio u pavu. Samo nekoliko dana docnije, trg je bio ponovo pun. Tada su protestanti tražili da vojska prepusti vlast privremenoj vladi. Sledeće godine su zahtevali da novoizabrani predsednik Morsi preuzme kormilo zemlje.

Ovih dana trg Tahrir je ključao nanovo. Tražio se Morsijev odlazak i intervencija vojske. Opet krv, suzavac, kamenice, žrtve...

Usud jednog trga.

P. S. Ovaj film mi je, uz ostalo, prouzrokovao i snažne intimne turbulencije, jer me je podsetio na davno vreme kada smo mi iz spoljnopolitičke redakcije pokojne novosadske televizije, (kao i kolege iz drugih TV centara) obilazili svetske meridijane i na neuralgičnim tačkama pripremali reportaže o političkim krizama i oružanim sukobima, koje su – u tom smislu makar – spokojni gledaoci, mogli da vide samo na televiziji.

A onda je i naša zemlja postala tema za belosvetske reportere...

Pet pitanja

Udomaćoj medijskoj prašumi može se, doduše sve ređe i ređe, nabasati i na nekada veoma rasprostranjenu vrstu – televizijskih novinara. Među njima, ali baš raritetno, egzistira i podvrsta – političkih novinara. E sad, uz nemale razlike među njima, oni dobro obavešteni, valjano profesionalno i zanatski obučeni (obučeni i bukvalno, što će reći, u odgovarajućoj garderobi uz obavezno nošenje donjeg rublja) da su, kojom srećom, bili u prilici da u udarnom terminu, čak dva časa, „jedan-na-jedan”, razgovaraju sa premijerom Ivicom Dačićem, bi, siguran sam, postavili, uz individualne varijacije, i sledećih pet pitanja:

1. Kako se, celu godinu već, osećate u „tuđim cipelama”, budući da ste formalno prvi čovek Vlade, a sve bitne i važne odluke su, zapravo, u glavi i rukama Aleksandra Vučića, formalno tek potpredsednika, a, zapravo, najmoćnijeg i najuticajnijeg čoveka aktuelnog režima?
2. Kako ćete u predstojećoj rekonstrukciji Kabineta i pripadajućim mu službama i institucijama, sačuvati ljude poput ministara Mrkonjića i Obradovića ili direktora Bahatovića (kako bi Španci pogrešno, a tačno pročitali njegovo prezime) budući da su oni u javnosti prepoznati kao ubedljivo najslabije karike u kadrovskom lancu, a isti su vaši doglavnici, uzglavnici, pri-glavnici... ?
3. Kako ste se osećali, tik uz ramena predsednika Nikolića, dok je ovaj, ne baš biranim rečima, ocenjivao rad policije u vreme dok ste joj Vi, kao i danas, bili na čelu?
4. Dokle je stigla istraga u aferi „Banana” u kojoj ste i Vi bili spomenuti u prilično kompromitujućem kontekstu?
5. Da li je očekivana rekonstrukcija Vlade, u stvari, puzajući uvod u vanredne parlametarne izbore, kako bi partije i faksička moć, uključujući i Vašu ličnu poziciju, došli u očekivani sklad?

Naravski, tih pet pitanja – i mnoga druga! – postavila je i Olja Bečković („Utisak nedelje” B92) ugošćujući u nedelju uveče premijera Dačića. I ostala je bez i jednog valjanog, poštenog, hrabrog ili suvislog odgovora!?

Fascinantno je kako u salvama reči i rečenica tog čoveka, u slapovima njegovih fraza i floskula, izlizanih poput blokeja na cipelama provincijskih poštara, uz citiranje čak, onako kao usput, Biblije (Jevandjelje po Mateju, beše li?) ili Isaka Adižesa (osnivača i direktora instituta u Santa Barbari u Kaliforniji, u kojem se proučavaju životni procesi u preduzećima i korporacijama) nema suštine, poente ili po(r)uke.

Ništa! Dva sata protraćeng vremena, 120 minuta najskupljeg televizijskog prostora bačeno u letnji povetarac.

Odista, zašto se premijer Dačić, znajući vrlo dobro u koju emisiju i kod kakvog pitača ide, ipak odlučio za gostovanje, a da je, pritom znao da ni na jedno pitanje, posebno na ovih, sasvim izvesnih pet, nikako neće odgovoriti?

Neki ljudi će za mene ostati večne enigme. Političari, naročito...

PS

Da, zapamtio sam, ipak, jednu Dačićevu verbalnu minijaturu. Onu kako svaki dan u tabloidima vidi „neku konstrukciju o rekonstrukciji Vlade”.

Ovo ne bi smislio ni genijalni aforističar Ilija Marković.

Medijska higijena

Zanimljivi su ovi naši dani. Baš. Posebno kada prođu kroz proces (pred)pranja, a potom i centrifugiranja u mašini za održavanje medijske higijene. Tada sve namah dobije dimenziju više i smisao manje. Za udžbenike teorije mas-medija. Neviđeno!

Recimo, trka rame-uz-rame rekonstruktora ovdašnje Vlade i porođajnih muka vojvotkinje od Kembridža. Ko će brže?

Činilo se da će lepa Kejt, rođena Midlton, po dužini porađanja ozbiljno ugroziti vreme trudnoće znamenite Georgine, Kovačavićeve literarne heroine. („Radovan III”)

Nije! Mali je Džordž (kada dođe vreme dobiće i on neki broj uz ime) budući britanski monarh (u trećoj naslednoj liniji, iza dede Čarlsa i oca mu Vilijama) ipak ugledao ovaj svet pre nego što su Vučić i Dačić – neosporni i neupitni srpski vladalac i njegov prvi pomoćnik, formalno na mestu premijera – odlučili koji će im (najbliži) saradnici napustiti kabinete, službene vozače i telohranitelje, vozila

sa rotacijama, šefove kabineta, medijske konsultante, sekretarice, fikuse... sve ono što ide uz opis poslova prosečnog ministra ovdašnjeg.

Dinkić, treći član tog trijumvirata (doduše, sa vrlo ograničenim suverenitom, da budem precizan) se tada još nije izjasnio. Muljao je nešto, po svojoj staroj navici. I deran se, kanda, ovom zgodom, malko preigrao. Premuljao. Šeme koje su mu donekle funkcionisale kod Živkovića, savršeno kod Koštunice i relativno uspešno kod Tadića, očitno nisu prošle kod Vučića. Očekivano. Ovaj je Novobeograđanin štošta korisnog naučio još u šiljokuranstvu od ekipe između tamošnjih solitera i blokova, a potom gradivo utvrdio od „delija” na „Zvezdinom” severu.

Očito je, taj nauk ume da primeni kada mu zatreba. A trebalo je baš ovih dana. Ne samo u pregovorima (hm, hm...) sa koalicionim partnerima, već i u pedagoškom podučavanju raspuštenih „loderu” u sopstvenoj stranci.

Kako god se ta famozna rekonstrukcija okončala, izvesno je da se višedecenijska politička praksa u Srba nastavlja: faktička snaga i moć ne leži u tituli ili funkciji, već u istinskom autoritetu nosilaca istih. Beše tako za vaktu oba Stambolića, Miloševića potom, pa Đinđića, Tadića i evo sad Vučića. I to – kazale bi sremačke pustahije – traje dok laje...

Još koja rečenica o medijskim higijeničarima, ovim povodima.

Prvo: razumem onoliku histeriju u isčekivanju Malog Princa u Britaniji, komonveltskim zemljama, bivšim kolonijama, Americi konačno, ali čemu tolikog medijskog „uzbuđavanja” u zemlji Srbijici? Usput, sa bezbroj neoprostivih grešaka, čistih gluposti i neopisivog neznanja. A sve beše – makar za nas – ono Nušićevo, vazda znano: „Kljukana dinastija, plava riba i svastikin but”.

Drugo: sem nekoliko izuzetaka, ceo taj proces vladine rekonstrukcije je sedmicama proticao u neviđenom medijskom šlihtanju Aleksandru Vučiću. Najvećma od onih urednika i novinara koji su rektalnu speleologiju bezgrešno navežbali još kod Borisa Tadića. Odvratno!

Da li se i sam Vučić, kao inteligentan čovek i novinarsko dete, gnuša takvih zanatskih i moralnih nakaza?

Srpska mašina za održavanje prigodne i podobne medijske higijene u punom je zamahu. Gotovo, pa u „crvenom”, zbog žestine operacija...

David i kornjača

Magična privlačnost sporta je, uz sve ostalo, i u njegovoj nepredvidivosti. Neočekivanosti. U, zapravo, iskonskom njegovom jogunjenju protiv apriorne zadatosti, pre nego što je sve, u istinu, okončano. Utakmica, trka, meč, takmičenje, prvenstvo...

Ono dramatično trajanje sa neizvesnošću od koje srce hoće da preskoči, ako već i ne iskoči iz grudi, ili kada od uzavrelog adrenalina para izlazi na uši takmičara, ovovremenih bogova, velikih i malih, ali i njihovih nepokolebljivih poklonika i sledbenika.

Da, da, u sportu nema kraja pre „poslednjeg sudijinog zvižduka”, da upotrebim tu, milion puta upotrebljenu frazetinu – od, stilom i maštom zakinutih – sportskih žurnalista. Ta – pa, valjda, jedina izvesnost u sportu – traje do poslednje sekunde meča, poslednjeg poena, poslednjeg skoka ili izbačaja na takmičenju, važi ona, ta neizvesnost, i za grudi koje će prve preseći vrpca na cilju, telo ili mašinu koja će protutnjati kroz ciljnu ravan, za šaku koja će prva dodirnuti ivicu bazena...

Zašto toliko uzbuđenje od kojeg ključa krv i ispadaju kutnjaci? Zato što u sportu ne pobeđuje navek brži, jači, talentovaniji, tehnički i taktički obučeni, iskusniji, poznatiji, bogatiji... Nekad, na opšte iznenađenje, trijumfuju borbeniji, manje nadareni, požrtvovaniji, spretniji, siromašniji, srećniji... Zato!

Mudri i posvećeni sportski pedagozi, oni od kojih sve počinje, obogaćuju dečije glavice oko sebe, uz ostalo, i po(r)ukama iz basne o